

ชื่อวิทยานิพนธ์ : บทบาทการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระราชพัชรการณ
(สุรินทร์ ชูตินุโธ)

ผู้วิจัย : พระครูวรพัชรวิสุทธิ (สมควร แสงดี)

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาพระพุทธศาสนา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

- : พระเทพปริยัติเมธี, ดร. ป.ธ. ๙, กศ.ม., กศ.ด.
- : ศ.ดร. กาญจนา เกรียงศรี อ.บ., M.A., Ph.D.
- : ผศ.ดร.ไพศาล สรรสวัสดิ์ ป.ธ.๖, พธ.บ, M.A., Ph.D.

วันที่สำเร็จการศึกษา : กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ คือ ๑) เพื่อศึกษาพุทธวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ๒) เพื่อศึกษาบทบาทการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระราชพัชรการณ ๓) เพื่อศึกษารูปแบบการเผยแผ่พระพุทธศาสนาพระราชพัชรการณ การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาในเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาข้อมูลจากพระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา หนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาวิเคราะห์สรุปข้อมูลในเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า ในพุทธวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา พระองค์ทรงใช้พุทธวิธีในการบริหารที่เยี่ยมยอด มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ การวางแผนประกาศพระศาสนา การจัดการองค์กรให้เป็นระเบียบ การกระจายอำนาจการปกครอง การบริหารบุคคลากรทรงมอบอำนาจความเป็นใหญ่ให้คณะสงฆ์ การอำนวยการ การสั่งการในแต่ละครั้งจะทรงใช้แรงจูงใจมิได้บังคับ ทรงปกครองแบบธรรมาธิปไตยในการกำกับดูแล พุทธองค์ทรงใช้พระวินัยในการควบคุมดูแลคณะสงฆ์ พระพุทธองค์ทรงใช้วิธีการแสดงธรรม การสนทนาเป็นโอกาสในการสอน การตอบปัญหาธรรม โดยทรงยับยั้งปัญหาไร้สาระและสอนสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่มาถามปัญหา ทรงมีพุทธวิธีการสอนที่น่าอัศจรรย์ ทรงวิเคราะห์ผู้ที่ให้สอน จำแนกพระธรรมคำสอนให้เหมาะแก่ผู้ที่จะสอน เมื่อเกิดพุทธบริษัทผู้นับถือพระพุทธศาสนามากขึ้น ทรงสอนวิธีการปฏิบัติ เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติให้ถึงความพ้นทุกข์ที่แท้จริง ทำให้ผู้ศรัทธาผู้ยิ่งเห็นจริงในธรรมที่ควรรู้ควรเห็น เมื่อปฏิบัติก็พ้นทุกข์ได้จริง จึงทำให้พระพุทธศาสนาเจริญรุ่งเรืองมาถึงปัจจุบัน

ผลจากการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ได้พบว่า พระราชพัชรการณ (สุรินทร์ ชูตินุโธ) ท่านได้นำวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า และหลักธรรมคำสอนของพระพุทธองค์นำมาประยุกต์ใช้ในการเผยแผ่อย่างเหมาะสมกับสังคมปัจจุบันเป็นอย่างยิ่ง สมควรที่นำไปเป็น

แบบอย่างในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในยุคปัจจุบัน ซึ่งจะเป็นการรักษาพระพุทธศาสนาให้เกิดความมั่นคงต่อไปในอนาคต บทบาทการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระราชพัชรการณ เจ้าคณะจังหวัดเพชรบูรณ์ ทำให้รู้ถึงวิธีการเผยแผ่พระพุทธที่เหมาะสมแก่สังคมปัจจุบัน การบริหารจัดการองค์กรเป็นสิ่งที่สำคัญและมีความจำเป็นอย่างมากในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาให้มีความเจริญก้าวหน้าการศึกษาเป็นพื้นฐานในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา และการทำตนเป็นผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อสร้างความศรัทธาเลื่อมใสให้กับศาสนิกชน

รูปแบบของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระราชพัชรการณ ทำให้เกิดการพัฒนารูปแบบการเผยแผ่พระพุทธศาสนาให้มีความน่าสนใจยิ่งขึ้น เนื้อหาธรรมสาระที่เหมาะสม การนำเสนอ รูปแบบการปฏิบัติ โครงการฝึกอบรมธรรม และในการแสดงธรรมแต่ละครั้งทำให้ผู้ฟังได้รับความแจ่มแจ้ง เกิดแรงจูงใจ นำไปประพฤติปฏิบัติตามคำสอนและผู้ที่ปฏิบัติตามจะได้รับความสุขความสบายใจด้วย จึงนับว่าเป็นคุณประโยชน์อย่างมากในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา การเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระราชพัชรการณ โดยการบรรยายธรรม และวิธีการสอนการปฏิบัติธรรม ทำให้เกิดการรวบรวมประมวลหลักธรรมคำสอน วิธีการบรรยายธรรมของท่านที่น่าสนใจที่ได้บรรยายในวาระต่าง ๆ และหัวข้อธรรมต่าง ๆ ที่ท่านนำหลักธรรมมาประยุกต์บรรยายให้เหมาะสมกับสังคมในปัจจุบันและบทบรรยายเป็นต้นแบบให้พระภิกษุรุ่นหลังได้ใช้เป็นแบบอย่างนำไปใช้บรรยาย และนำรูปแบบการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของท่านไปใช้ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาตามสถานที่ต่าง ๆ อีกมากมายต่อไป

ความเหมือนความแตกต่างการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระราชพัชรการณ ความเหมือนคือพระราชพัชรการณได้นำพุทธวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาและพุทธวิธีการบริหารของพุทธองค์นำมาใช้ในการเผยแผ่ ส่วนแตกต่างคือ พระราชพัชรการณท่านได้ประยุกต์เทคโนโลยีที่มีในยุคปัจจุบันมาปรับใช้ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา เช่น วารสาร หนังสือ ซีดี วีซีดี มาใช้เป็นสื่อประกอบการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ทำให้สะดวกสบายในการเผยแผ่ และทำให้พระพุทธศาสนาแผ่ขยายออกไปสู่ศาสนิกชนโดยทั่วไป

Thesis Title : The Roles on Buddhism Dissemination of Phrarajaphatcharaporn
(Surin Jutintharo)

Researcher : Phrakru Varaputcharavisuti (Somkuan Sangdee)

Degree : Master of Arts (Buddhist Studies)

Thesis Supervisory Committee

: Asst. Prof. Dr. Phratheppariyatmethee Pali IX, M.Ed., Ph.D

: Prof. Dr. Kanchana Ngourungsi B.A., M.A., Ph.D.

: Asst. Prof. Dr. Paisan Sunsoravisut Pali VI, B.A., M.A., Ph.D.

Date of Graduation : February 2013

ABSTRACT

The objectives of this research were in 3 folds: 1) to study the Buddhist ways of disseminating Buddhism, 2) to study the Roles of disseminating Buddhism of Phrarajaphatcharaporn and 3) to study an application of the concept of disseminating Buddhism of Phrarajaphatcharaporn. This research applied the documentary research with collecting data from Tipitaka, commentaries, sub-commentaries, documents and relevant researches. And the summary of the research used presenting the descriptive results of the research.

The findings of the study were as follows: The Buddhist ways of disseminating Buddhism, the Buddha used management of the great Buddhist ways, namely, good system management, the planning of Buddhism declaration, the good management to be in the rules of discipline of the order, decentralization, the personnel management of the Buddhist Sangha who was authorized by the Buddha, the director of instruction in each time. He used motivating but not forced, used supremacy of the Dhamma (Dhammadhipateyya). He used the code of monastic discipline to take care of Buddhist Sangha, Dhamma talking, talking and answering the questions of Dhamma as an opportunity. He restrained the useless questions, taught in useful things to audiences, used the Buddhist ways of teaching amazingly, analyzed teachers, adopted the teachings suitably to teachers. However, when there was increasing of many Buddhists, he taught how to practice, to guide the implementation to be a real releasing from sufferings.

Moreover, the learners would have known the reality of Dharma, when they practiced like that. As a result, Buddhism has been prosperous in the present.

The findings of the study were as follows: Phrarajaphatcharaporn brought methods of Buddhism, Dhamma and the Buddha's teachings to apply suitably in the disseminating Buddhism in the current society so, should bring the model of disseminating Buddhism in the present age which will be make prosperous Buddhism further in the future. The study on the role of Phrarajaphatcharaporn, the Ecclesiastical Provincial Governor of Phetchabun Province found that the methods of disseminating Buddhism were suitable in the current society, a good organizational management is the most important and necessary things in disseminating Buddhism to be advancement of disseminating Buddhism and making himself as a good model of administrator can build the faith to the followers.

The concepts of disseminating Buddhism of Phrarajaphatcharaporn showed that the conceptual development of disseminating Buddhism is more interesting, the contents of Dhamma used suitably, presentation, the concept of practice, project of Dhamma training, appropriateness of each time of giving a sermon to make listeners clearly understand, and to create motivation for followers happy, which is much beneficial in disseminating Buddhism. His disseminating Buddhism used Dhamma explanation and the method of the practice in Dhamma. Moreover, there was collecting data from his teachings. He was a unique person who interestingly applied techniques and methods of Dhamma explanation in varieties of occasions, which was much suitable in the current society and his techniques and methods of Dhamma explanation used as a model of new generation monks in giving sermons. The concepts of his disseminating Buddhism used in various occasions.

Similarity and difference of disseminating Buddhism of Phrarajaphatcharaporn. Similarity is to bring a Buddhist way of disseminating Buddhism and a Buddhist way of the Buddha's administration For difference, Phrarajaphatcharaporn interestingly applied technologies in disseminating Buddhism such as journal, handbook, CD and DVD to convenient in disseminating Buddhism in order to be exposed to the followers.